

Fra Ind- og Udland.

Kristiania. Bestyrerinde af Hjemmet for Sygeplejersker af det Røde Kors, Frk. *Sophie Bornemann* fra København, har af General Thaulow faaet overrakt Fortjenstmedaljen i Guld for sine Fortjenester af Sygeplejevæsenet i Norge.

Odelstinget har i sit Møde d. 10. Maj med 48 Stemmer mod 36 vedtaget Indførelsen af *almindelig kommunal Stemmeret for Mænd*, og med 68 Stemmer mod 17 Indførelsen af *kommunal Stemmeret for Kvinder*, som enten selv betaler Skat efter en Indtægt af 300 Kr. paa Landet, 400 Kr. i Byerne, eller som lever i Formuessællesskab med Ægtefæller, der betaler en saadan Skat.

* * *

Frankrig. Frøken *Chauvin* førte for nylig en Sag for Domstolen i Chateau Thierry i Champagne. Dommeren henvendte sig til hende med følgende Ord: »Domstolen i Chateau Thierry hilser Dem velkommen i sin Midte. Vi glæder os over ethvert Fremskridt, egnet til at frigøre Kvinden, og vi haaber, at den Dag ikke vil være langt borte, da Kvinden har Lov at indtage Dommerens Plads.»

— *Postvæsenet.* For de kvindelige Funktionærer, ansatte ved det franske Postvæsen, er der for nylig vedtaget nogle nye Bestemmelser.

De blandt dem, som kan tale et fremmed Sprog, har i Lighed med de mandlige ansatte et maanedligt Vederlag derfor; tidligere var det kun Mændene, der nød denne Forret.

Der konkurreres om at faa Ansættelse. For at faa Adgang til at konkurrere fordrer der: at vedkommende Ansøgerinde maa have de nødvendige legemlige Kræfter og ikke lide af nogen som helst Svaghed, at hun maa være mindst 57½ Tomme høj og ikke være under 18 eller over 25 Aar gammel.

Særlig Adgang til Konkurrencen har Postembedsmænds Døtre eller Søstre, Eleverne fra Æreslegionens Undervisningsanstalter samt de Damer, der en Tid har været anvendte som Medhjælpersker i Postetaten. Gifte Kvinder kan ogsaa faa Ansættelse.

Damernes Kunstflidsforening

afholdt d. 30. April sin første Generalforsamling. Af Redegørelsen meddeles følgende:

Skolen for Kunstvævning og Brodering, der aabnedes den 1. Februar 1901, har i disse faa Maaneder haft 45 Elever. Særlig stærk har Efterspørgslen været efter Undervisning i HedeboSyning under Frøken Augusta Læssøes Ledelse, hvad der har været en Glæde for Bestyrelsen, der betragter Bevarelsen af denne smukke, nationale Industrigren som en vigtig Del af sin Opgave. Derimod beklager Bestyrelsen, at Undervisningen i Trædekoration (moderne Træbrænding, Maling, Forgyltning m. m.) ikke har vundet Tilslutning, da en mere kunstnerisk udviklet Smag meget tiltrænges for at tilvejebringe virkelig dekorative Genstande paa dette Omraade.

Snedkerskolen, der aabnedes d. 1. Marts 1901, har indtil videre 5 Elever. Dens Formaal er dels at forsyne Foreningens Lotteri og Udsalg med lettere Træsager, der for Skønhedsvirkningens Skyld er nøje forbundne med Vævning og Broderi, saasom Gardin- og Portierestænger, Skærmbrædtsrammer m. m., og dels at uddanne Eleverne til kvindelige Hushaandværkere, der med Foreningen som Bureau kan bestilles dagvis til i vore Huse at udføre det forefaldende Reparationsarbejde, saasom Limning, Polering, Betrækning m. m.

Det synes imidlertid, som Skolen tillige vil blive besøgt af unge Damer, der ønsker at lære noget af disse nyttige Ting for selv at kunne udføre dem i deres Hjem, særlig paa Landet.

Det planlagte Sommerkursus i Kunstvævning for unge Piger fra Island, Sønderjylland og vore Provinser vil komme til at vare fra 1. Juni til 1. Oktbr. Bestyrelsen vil med Hjælp fra forskellige Sider i Sommer som

et Førsteforsøg indbyde 9 Elever, der vil faa saa vel Rejse som Ophold og Undervisning gratis. De unge Gæster vil faa Bolig i »Værnehjemmet« i Helgolandsgade, og da der er dannet et Udvalg med Grosserer Frøken Caroline Hansen og Fru Jutta Møller i Spidsen, med det Hverv at sørge for, at de unge Piger under deres Ophold faar Kendskab baade til Hovedstadens Naturomgivelser og Kultur, er der næppe Tvivl om, at saadanne Sommerbesøg, der fortsættes hvert Aar, i Tidernes Løb vil blive til Gavn for den af alle ønskede Samvirken mellem de forskellige Landsdele saa vel i industriel som i aandelig Henseende.

Med Hensyn til de andre Afdelinger (et Udsalgssted vil af Mangel paa fornøden Kapital først kunne aabnes paa et senere Stadium) tør man antage, at Foreningen, der fræsætter det gode Formaal, byder saa mange praktiske Fordele for et lavt Medlemskontingent, efterhaanden vil gøre sig gældende i vide Kredse. Den tæller nu omkring 800 Medlemmer.

Forbedrede Arbejdsvilkaar i de forenede Stater.

For nogen Tid siden læstes der en Meddelelse om en Masseafskediggelse af kvindelige Medhjælpere i en eller flere Byer i Amerika. Som Aarsag angaves, at de kun daarligt fyldte deres Pladser, idet de anvendte al for megen Tid paa at pynte sig o. a. l. Vi haaber at kunne skaffe nærmere Oplysning om, hvor vidt denne Meddelelse er paalidelig eller ej. Følgende, som er et kort Uddrag af en Beretning fra »The Department of Labour« — vel nærmest Arbejdsministeriet — i Washington, for November Maaned f. A., synes at pege i en modsat Retning.

Der berettes heri om forskellige Forholdsregler, som Arbejdsgivere har truffet for at forbedre deres undergivnes Kaar; for Eks. Oprettelsen af Klubber med selskabelige, belærende eller adspredende Formaal; Opmuntring til Sport, til aandelig Udvikling og til at forbedre deres huslige Forhold; Indretning af Badeværelser, Spisesale, varm Frokost for de kvindelige Arbejdere, Omsorg for syge og Pengehjælp i Nødstilfælde. De Forholdsregler, der er tagne af et Firma i Byen Dayton, Ohio, beskrives paa følgende Maade: »Der tages særlig Hensyn til de omtrent 200 kvindelige Arbejders Bekvemmelighed. De begynder Arbejdet en Time senere end Mændene og forlade det ti Minutter tidligere om Aftenen. Foruden ti Minutters Hvile hver Morgen og Eftermiddag har de regelmæssige Fridage i Aarets Løb. Paa denne Maade arbejder de i Virkeligheden 8 Timer om Dagen, men betales for 10. De bliver forsynede med Forklæder og Overtræksærmer og faar dem vaskede gratis. I Fabriks- og Kontorlokalerne har Kvinderne højryggede Stole med Fodstykke til at sætte Fødderne paa. Ved Middagstid serveres der Frokost for dem i Spisesalen i 4de Etage; denne er smukt udstyret, og man kommer til den pr Elevator. De kan faa Te eller Kaffe og en varm Ret gratis; forøvrigt kan de selv medføre, hvad de ellers har Lyst til. Maden tilberedes i et Køkken ved Siden af Spisestuen; dette er samtidig en Husholdningsskole. Paa den anden Side af Spisestuen er der Alkover med Lænestole og Sofaer til de Kvinder, der mulig føler sig utilpas. Der findes Badeværelser, og baade mandlige og kvindelige Arbejdere faar en ugentlig Frigid til at tage Bad.« — Der tilføjes, at de Arbejdsgivere, som behandler deres Arbejdere paa denne Maade, finder, at det ikke alene befordrer disses legemlige og moralske Velbefindende og bidrager til at højne deres Part af Menneskelykke, men at det »betaler sig«, set fra et økonomisk Standpunkt.

En Direktør for en stor Fabrik i den samme By meddeler følgende: »I Sommeren 1898 led Fabriken under det Besvær, at dens Arbejdsstyrke hyppigt blev formindsket, fordi flere

KVINDEN OG SAMFUNDET.

Nørregade 33, St.

København K.

af de kvindelige Arbejdere, og det netop blandt de dygtigste, hyppigt fik Anfald af pludselig Sygdom og Besvimelser, saa at syv eller otte om Dagen blev nødte til at forlade Arbejdet. Man fik Læger til at undersøge Fabriken, men de erklærede Sundhedsforholdene for fuldkommen gode. Den eneste Aarsag, de kunde tænke sig, var Kvinders alt for stærke Arbejdssiver, og de foreslog derfor en lille Hviletid om For- og Eftermiddagen som et muligt Hjælpemiddel. Raadet blev øjeblikkelig fulgt. Der dannedes en Gymnastikklub, en Lærer blev antagen, og de kvindelige Arbejdere fik to Gange om Dagen et Pusterum paa et Kvarter til at gøre Gymnastik i. Resultatet blev udmærket saavel for Arbejdernes Sundhed som for deres Dygtighed. Efter de gymnastiske Øvelser genoptager de Arbejdet med Liv og Lyst, og der ydes baade mere og bedre Arbejde nu end før.

J. M.

Den som kysser Pigerne —

Af Helene von Bohlau.

(Fortsat.)

Men nu var hun virkelig nødt til at tilsidesætte al den Respekt, hun følte for Hr. Tiburtsius, og give ham et forsvarligt Puf for Brystet, saa han stønnede ved det og slap hende. Hvor paa Kummerfeld samlede sin storblomstrede Kattunskjole om sig og sprang over Møllebækkens Siv, gengemt tykt og tyndt, over Urtebede og Blomsterbede, tilbage til Selskabet med Hatten paa tre Haar og pustende som en Blæsebælg.

Om Hr. Tiburtsius tænkte: »Hun kommer skam ikke tiere herud!«

»Ih, men Kummerfeld,« raabte Apotekeren leende, »hvad er der paa Færde? Hvordan er det, Hatten sidder paa Dem, og hvad er det for Syvsmilespring, De gør? Har De set et Spøgelse? Eller har De faaet et lille Glas for meget?«

»Jeg maa frabede mig — maa rigtig frabede mig —,« stønnede den arme Kummerfeld, som var altfor forpustet til at kunne møde den kaade gamle Herres Spøg med tilbørlig Værdighed. »Det var en Kat, der forskrækkede mig,« tilføjede hun, idet hun rettede paa Hatten og betragtede

Fru Tiburtsius saa medynksfuldt, som man ser paa en Kone i hendes Mands Dødsstund.

Imidlertid vandrede Hr. Tiburtsius igen op og ned med et kvindeligt Væsen, førte hende igen ned i Havens mørkeste Del og gik igen løs paa sit Offer. Men denne Gang havde han allerede fattet sig mere, var ikke længere saa vanvittig angst, men kyssede den lille Mamsel Muskulus — for hende var det — lige paa Munden eller snarere i Munden, thi hun spærrede den vidt op i sin Skræk. Men han rettede hurtigst mulig denne Fejltagelse og kyssede hende et Par Gange saa eftertrykkelig paa Kinderne, at hun ikke kunde være i Tvivl om Meningen.

»Ak, Hr. Tibur — Hr. Tiburtsius!« læspede den lille Mamsel undselig, og et Øjeblik hvilede hendes Hoved med den store Paryk ved hans Bryst. Han havde saa vist troet, at hun ligesom Kummerfeld vilde samle Skørterne om sig og styrte afsted i vild Flugt, og han blev helt forfærdet, da dette ikke skete. Hun vandrede op og ned med ham i Mørket, famlede efter hans Haand, greb den og hviskede, at man maatte være stærk, at hun fra gammel Tid af satte stor Pris paa ham, men ligesaa paa hans Frue, og at hun vidste, hvad hun skyldte denne fortræffelige Kone. Mamsel Muskulus var meget rørt og meget moralsk og faldt Hr. Tiburtsius saa besværlig, at han skyndte sig at føre hende hen, hvor der var Folk. Ved Lygternes Skin syntes han, at hendes Ansigt havde et helt forklaret Udtryk.

Men uden at tænke videre paa hende, styrtede han sig over et tredje Kvindemenneske. Det var den unge Frøken Adele, en fornem og aandrige Dame, som han saa smaat var bange for. Derfor turde han ikke gaa videre end at kysse hendes Haand nede ved Møllebækken samt klappe hende paa Kinden, hvorved han følte sig til Mode, som om han havde taget sig disse Friheder lige over for Pallas Athene selv. Den unge Dame rystede ham af sig, som om han havde været en Skrubtudse, og vandrede sin Vej fra Møllebækken og Hr. Tiburtsius, indhyllet i afmaalt Værdighed.

»Det var som Pokker,« tænkte han; men da han nu en Gang havde faaet Ideen, maatte han gennemføre den, og derfor styrtede han sig paany som en Tiger over et Fruentimmer, — og et andet — og et tredje — og et fjerde; han fik ordentlig Øvelse spidsede Munden med sand Virtuositet og med rasende Ømhed, th

Finlands Kvinder.

Et Kapitel af Ellen Keys Bog om Finland.

»Dersom vi ikke faar Kvinderne med, bliver det hele til ingen Ting« siger Mirabeau. Jeg er fast overtydet om Sandheden af disse Ord, og derfor vil jeg fuldstændiggøre mine Billeder af Stemningen i Finland med nogle Meddelelser om Kvinderne.

Sædvanlig udmærker den finske Kvinde sig ved vaagen Sans for alle Samfundsspørgsmaal, ved levende politiske og sociale Interesser og ved lidenskabelig Fædrelandskærlighed, Egepskaber, som i disse sidste Aar har stillet hende ved Mandens Side som hans Arbejdsfælle i Folkeoplysningens og andre fædrelandske Hvervs Tjeneste. Det var saaledes 200 unge Mænd og Kvinder, som afløste hverandre, da der arbejdedes Nat og Dag med Forberedelserne til Folkets Massepetition i Marts 1899. Medens tre Hundrede Mænd af alle Samfunds-

klasser tilbød at gøre Budtjeneste i de mangfoldige Tilfælde, da man ikke kunde stole paa Telegraf eller Postvæsen, hvorved de som Skiløbere gjorde Vidundere af Hurtighed og blandt andet paa Ski færdedes rundt om i Skærgaarden for der at samle Underskrifter, var det Kvinderne i Helsingfors — de højest stillede i Samfundet — som inddelte Byen i Kredse og paatog sig med unge mandlige og kvindelige Medhjælpere at samle Underskrifter hver i sin. Man saa i de fjerneste Bygder Kvinder saa vel som Mænd med rørende Iver lære sig til at skrive deres Navne, eftersom kun den, som selv kunde skrive det, fik Lov at sætte sit Navn under Petitionen. Og Husmødre fortalte, hvorledes de ofte — naar ny Ulykkesbudskaber indtraf — fandt deres Tjenestepiger grædende derover, inden de selv havde naaet at meddele dem Aarsagen til deres egen Bedrøvelse!

Det yngre Slægtled af finske Kvinder har ved Kammeratskabet med Drengene i Fællesskolen og med de mandlige studerende ved Universite-